

[Arbejdsministeren]

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er vanskeligt at forstå, hvorfor medlemmer, der har deltaget i sådanne aktiviteter, mens de var i beskæftigelse, ikke kan fortsætte med dette, når de bliver ledige, og den store ledighed gør det ekstra påtrængende at få løst dette problem.

Der er da også overvejelser i gang om, hvorledes dette kan løses på en tilfredsstillende måde for alle parter, men det må være på en sådan måde, at der ikke sker en begrænsning af lønarbejdet. Det er planen, at de ændrede regler skulle udstedes i den nærmeste fremtid, men jeg er naturligvis villig til at lade det videre arbejde bero på drøftelserne af principperne i forbindelse med behandlingen af de to beslutningsforslag.

Den del af de radikale forslag, som går ud på, at de ledige skal kunne udføre ulønnede arbejdsopgaver hos offentlige, halvoffentlige eller private arbejdsgivere uden at miste dagpenge, er nok den, der rejser de fleste spørgsmål – spørgsmål, som må overvejes grundigt i forbindelse med de forhandlinger, der i henhold til finanslovaftalen skal optages i de nye år, om initiativer til, at der på udgiftsneutral måde kan gøres en ekstraordinær aktiveringsindsats for ledige. Praktikperioder i forbindelse med et uddannelsesforløb kan vise sig at være nøgleord i den sammenhæng.

Hvad angår den del af de radikale forslag, der går på en udvidelse af mulighederne for at deltage i undervisning, samtidig med at man får dagpenge, kan jeg sige, at jeg naturligvis er enig i, at det er fornuftigt og rigtigt, at de ledige bruger ledighedsperioden til at dygtiggøre sig. Det forøger uden tvivl mulighederne for igen at komme i arbejde.

Men jeg mener nu, at der allerede i dag er meget gode muligheder for at kvalificere sig i ledighedsperioder. Efter de gældende regler, som blev indført i 1986, kan man bevare dagpengeretten ved deltagelse i alle former for dagundervisning, der ikke er godkendt som støtteberettiget efter loven om Statens Uddannelsesstøtte eller berettiger til godtgørelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

Man kan deltage i op til 20 timers ugentlig dagundervisning på hf enkeltfagskurser, og undervisningen kan kombineres med samme eller anden form for undervisning om aftenen. Man kan også deltage i undervisning på folke-

skolens 8.-10. klassetrin, og hvis der er tale om undervisning efter kl. 16.00 eller i weekenden, gælder der ingen begrænsninger.

Alt i alt er der i dag vide rammer for, hvad man kan deltage i af undervisning, samtidig med at man får dagpenge. Jeg er imidlertid positiv over for overvejelser om at udvide rammerne yderligere, forudsat at man ikke bryder afgørende med rådighedsprincippet og kravet om at være aktivt arbejdssøgende, som naturligvis også må gælde for dagpengemodtagere, der deltager i undervisning. Det skulle endvidere gerne undgås, at dagpengesystemet bliver et alternativ til SU-systemet.

Jeg vil afsluttende gentage, at jeg har stor sympati for intentionerne bag forslagene, og jeg er derfor positivt indstillet over for en nærmere drøftelse af retningslinjerne for tilrettelæggelse og udformning af nye regler på området. Jeg synes, det primært må overvejes, om der skal skabes mulighed for forsøgsordninger.

Med henblik på de kommende overvejelser vil jeg gerne understrege, at den aktivering, vi skal nå frem til, omfatter arbejdsløshedskassemedlemmer, og at ordningerne derfor må tilrettelægges sådan, at de respekterer de grundlæggende principper i arbejdsløshedsforsikringssystemet.

Jeg vil også gerne gøre det klart, at der i overvejelserne om ordningerne må tages en række samfundsøkonomiske hensyn. Jeg mener derfor, at vi allerede i de indledende overvejelser må have nogle faste holdepunkter.

For det første at ordningen må være udgiftsneutral for de offentlige kasser og således ikke må føre til merudgifter hverken for staten eller kommunerne.

For det andet at ordningen ikke må føre til reduktion af det samlede udbud af egentlig lønnet arbejde.

For det tredje vil det naturligvis være uacceptabelt, hvis indførelsen af ordningen kunne medføre, at der med en stigende beskæftigelse i forbindelse med ny økonomisk vækst optræder flaskehalsproblemer samtidig med et meget højt ledighedstal. Situationen i midten af 1980'erne var slem nok endda ved et ledighedstal på ca. 220.000. Alle vore arbejdsmarkedspolitiske bestræbelser har jo hidtil gået ud på at sikre, at flaskehalsproblemerne først opstår ved et lavere ledighedstal. Nu skal vi passe på, at vi ikke gennemfører ordninger, der vir-